

STATENS PENSJONSFOND NORGE

Andre kvartal 2013

ANDRE KVARTAL 2013

Folketrygdfondet forvalter
Statens pensjonsfond Norge
og Statens obligasjonsfond

KORT FORTALT

Folketrygdfondet er et særlovsselskap som forvalter Statens pensjonsfond Norge og Statens obligasjonsfond etter mandater gitt av Finansdepartementet. Kapitalen står som innskudd i Folketrygdfondet og investeres i Folketrygdfondets navn.

Mandatet for Statens pensjonsfond Norge fastsetter at det skal være offentlig rapportering hvert kvartal. I denne rapporten gir vi oversikt over porteføljeutvikling, avkastning og risikostyring, samt utdrag av de deler av regnskapet til Folketrygdfondet som omhandler Statens pensjonsfond Norge for andre kvartal 2013.

Investeringsstrategien for Statens pensjonsfond Norge er langsiktig. Av den grunn legger vi også i kvartalsrapportene vekt på å vise avkastning over tid.

2. KVARTAL 2013

STATENS PENSJONSFOND NORGE

03

HOVEDPUNKTER

04

OM FOLKETRYGDFONDET

06

KOMMENTARER FRA FOLKETRYGDFONDETS STYRE

21

REGNSKAP

36

LOVVERK OG HISTORIKK

HOVEDPUNKTER

Resultatene i andre kvartal er preget av at aksjemarkedet utviklet seg negativt i Norge.

151,1 Statens pensjonsfond Norge hadde ved utgangen av andre kvartal en markedsverdi på 151,1 milliarder kroner.

-1,0 Markedsverdien sank med 1 milliard kroner i løpet av kvartalet.

-0,6 Avkastningen i andre kvartal utgjorde -0,6 prosent.

-0,3 Avkastningen til Statens pensjonsfond Norge var i andre kvartal 0,3 prosentpoeng svakere enn referanseindeksens avkastning.

1,0 For siste 5 år har Statens pensjonsfond Norge hatt en årlig gjennomsnittlig meravkastning på 1,0 prosentpoeng.

0,4 Over siste 10 år har Statens pensjonsfond Norge hatt en årlig gjennomsnittlig meravkastning på 0,4 prosentpoeng.

OM FOLKETRYGDFONDET

Folketrygdfondet skal være en langsiktig og ansvarlig forvalter med godt omdømme. Vårt mål er å levere høyest mulig avkastning over tid.

Målet for forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge er høyest mulig avkastning over tid innenfor fastsatt rammer.

Vi legger vekt på å ha et faglig sterkt miljø og kostnadseffektiv drift. Folketrygdfondet har i dag 48 medarbeidere. I sammenligninger med andre tilsvarende fondsforvaltere internasjonalt markerer Folketrygdfondet seg med høy meravkastning og lave kostnader.

Visjon og investeringsstrategi

Folketrygdfondets visjon er å være et sterkt finansfaglig miljø som forbedrer markedene vi opererer i. Vi skal være en krevende, men forutsigbar og profesjonell eier. Vår rolle som langsiktig og ansvarlig investor skal være tydelig og gjenkjennelig, og vi skal gjennom aktiv dialog bidra til større ryddighet og mer åpenhet i markedene.

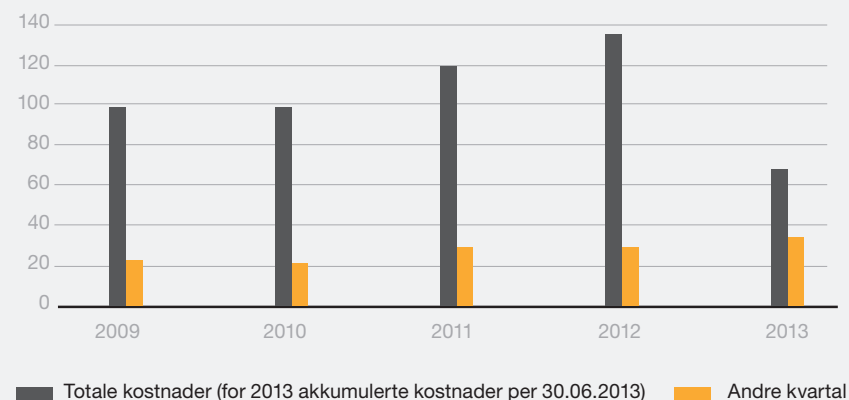
Gjennom det oppdraget vi har fått, skiller vi oss fra andre markedsaktører på en del områder. Bevisstheten om dette er viktig for Folketrygdfondets investeringsfilosofi. Vårt oppdrag er langsiktig og innebærer at Folketrygdfondet har større risikobærende evne enn mange andre investorer. I de markedene som vi opererer i, kan det tidvis være dårlig likviditet og vanskelig å omsette verdipapirer uten å påvirke prisene vesentlig. Vi må derfor gjennom en tålmodig og aktiv forvaltning utnytte vårt fortrinn som langsiktig investor.

➤ Se årlig rapport fra CEM Benchmarking Inc publisert på Finansdepartementets **hjemmeside**.

➤ I Folketrygdfondets årsrapport for 2012 er det gjort nærmere rede for vår organisasjon, våre administrasjonskostnader og våre forvaltningsresultater. Se **www.ftf.no**

FOLKETRYGDFONDETS ADMINISTRASJONSKOSTNADER 2009 – 2. KVARTAL 2013

Mill. kroner

Folketrygdfondets administrasjonskostnader var i andre kvartal på 35 millioner kroner, mens kostnadene i tilsvarende periode i fjor var 30 millioner kroner. Hittil i år er kostnadene 69 millioner kroner.

Dette er noen av de viktigste rettesnorene for vår investeringsfilosofi:

- Aktiv forvaltning
- Lave kostnader
- Motsykliske investeringer
- Grundige analyser
- Ansvarlig investeringsvirksomhet
- Høy risikobevissthet
- Teambasert forvaltning

Eierskapsutøvelse

Folketrygdfondet skal være en pådriver for gode prinsipper for eierskap i det norske markedet. Vår eierskapsutøvelse er basert på FNs Global Compact, FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (PRI), OECDs retningslinjer for eierskapsutøvelse, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper og Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Risikostyring og rammer

Sentralt for vår risikostyring er den strategiske referanseindeksen Finansdepartementet har fastsatt for forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge.

Den strategiske referanseindeksen er satt sammen av:

- 60 prosent aksjer
- 40 prosent obligasjoner

Disse igjen er fordelt med:

- 85 prosent i Norge
- 15 prosent i Danmark, Finland og Sverige

Mandatet fra Finansdepartementet fastsetter videre at investeringene i Statens pensjonsfond Norge skal settes sammen slik at forventet relativ volatilitet ikke skal overstige 3 prosentpoeng. Dette betyr, noe forenklet, at avkastningen ikke skal forventes å avvike fra avkastningen til referanseindeksen med mer enn 3 prosentpoeng i to av tre år.

I tillegg fastsetter mandatet:

- Intervall for aksjeandelen på 50 – 70 prosent av totalporteføljen
- Krav om rebalansering ved store svingninger i markedet (- slik at aksjeandelen holdes innenfor intervallet)
- Øvre ramme for andelen kredittpapirer med BB+ og lavere rating (25 prosent av kredittdelen av obligasjonsporteføljen)
- Begrensning av eierandelen i hvert enkelt selskap (- fastsatt til 15 prosent i Norge og 5 prosent i øvrige nordiske land)
- Krav om supplerende risikorammer
- Definisjon av tillatte instrumenter
- Klare rapporteringskrav

Finanstilsynets forskrift om risikostyring og internkontroll gjelder så langt denne passer, og det skal fastsettes prinsipper for:

- verdivurdering og avkastningsmåling
- styring, måling og kontroll av risiko

Folketrygdfondet skal på disse områdene minst oppfylle internasjonalt anerkjente standarder og metoder. Vi evaluerer jevnlig vårt internkontrollsystem og vår risikostyring.

➤ Folketrygdfondets strategiske plan for investeringsvirksomheten er publisert på **www.ftf.no**

➤ Folketrygdfondet utgir i august hvert år en eierrapport. Denne blir publisert på **www.ftf.no**

➤ Dokumentet Folketrygdfondets eierskapsutøvelse er publisert på **www.ftf.no**

➤ Med utgangspunkt i styringsstrukturen slik den er fastsatt av Stortinget og Finansdepartementet, vedtar Folketrygdfondets styre strategier, prinsipper og retningslinjer på et overordnet nivå. Disse styringsdokumentene er offentlige og publiseres på **www.ftf.no**

- Prinsipper for risikostyring
- Investeringsmandat
- Prinsipper for ansvarlig investeringsvirksomhet

KOMMENTARER FRA FOLKETRYGDFONDETS STYRE

SVAKERE AVKASTNING I ANDRE KVARTAL

Markedsverdien av Statens pensjonsfond Norge var 151,1 milliarder kroner ved utgangen av andre kvartal 2013. Det er en nedgang på 981 millioner kroner i løpet av kvartalet. Nedgangen skyldes i hovedsak svak utvikling i aksjemarkedet.

Statens pensjonsfond Norge hadde en avkastning på -0,6 prosent i andre kvartal 2013. Det ga et negativt resultat på 981 millioner kroner. Avkastningen for kvartalet var preget av svak utvikling for aksje- og rentemarkedene i Norge. Verdien av norske kroner svekket seg i kvartalet og med det ble utviklingen for de to nordiske delporteføljene sterkere enn for de respektive norske delporteføljene.

Hittil i 2013 har Statens pensjonsfond Norge hatt en avkastning på 4,1 prosent. Markedsverdien har økt med 5,9 milliarder kroner hittil i år, og utgjorde ved utgangen av andre kvartal 151,1 milliarder kroner.

AVKASTNING OVER TID

Statens pensjonsfond Norge har en lang tidshorison, og lengre enn de fleste andre fond. Som en konsekvens av dette bør resultatene evalueres over lengre tidsperioder. Vi oppgir derfor avkastningstall ikke bare for det siste kvartalet, men også for siste tre, fem og ti år. I tillegg viser vi avkastningen siden 1998.

Den kvartalsvise avkastningen for Statens pensjonsfond Norge har variert over tid. Variasjonene økte fra 2007 etter at aktivassammensetningen ble endret og aksjeandelen ble økt fra 20 prosent til 60 prosent. Variasjonene var størst under og i tiden etter finanskrisen.

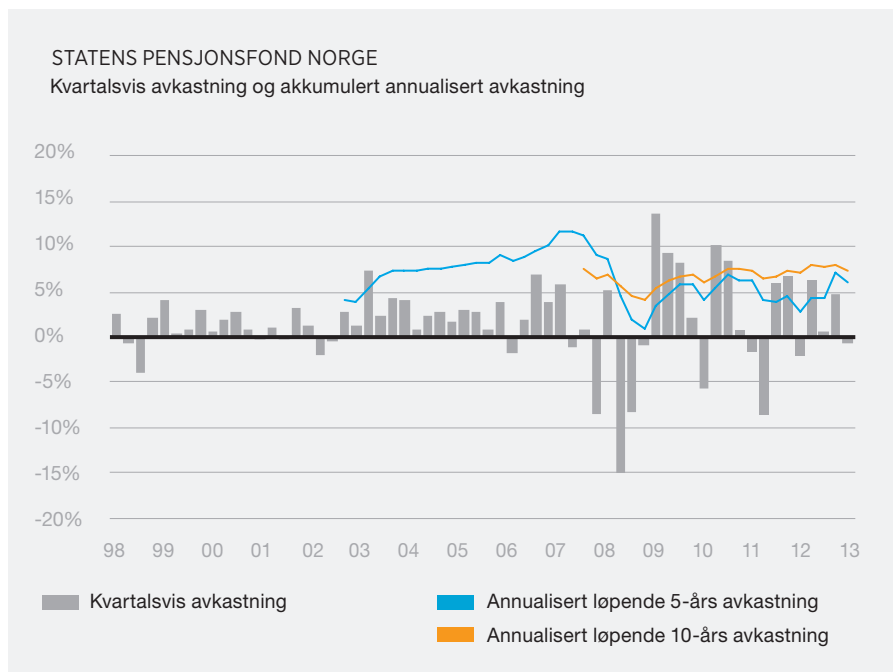
AVKASTNING 1998* - 2. KVARTAL 2013, STATENS PENSJONSFOND NORGE

	2. kv. 2013	Hittil i 2013 per 30.06.	siste 3 år	siste 5 år	siste 10 år	siden 01.01.98**
Statens pensjonsfond Norge	-0,63	4,11	10,26	6,04	7,34	6,64
Differanseavkastning (brutto)***	-0,31	-0,43	0,52	0,95	0,45	0,46
Differanseavkastning (netto)***	-0,33	-0,47	0,60	0,87	0,38	0,41
Norsk aksjeportefølje	-1,26	4,55	12,81	1,55	13,84	7,48
Differanseavkastning	-0,75	-1,01	0,19	1,32	0,52	1,43
Nordisk aksjeportefølje	0,20	12,93	8,65	5,71	9,43	
Differanseavkastning	-0,36	-0,85	-0,68	0,02	0,34	
Norsk renteportefølje	-0,70	0,18	6,27	8,57	5,82	6,21
Differanseavkastning	0,30	0,49	1,36	1,49	0,38	0,22
Nordisk renteportefølje	3,13	6,35	5,13	7,05		
Differanseavkastning	0,18	0,17	0,60	0,74		

* For siste 3 mnd og 2013 per 30.06. er avkastningen vist, mens for flerårsperiodene er årlig avkastning vist (annualisert).

** 1998 er valgt som oppstartstidspunkt fordi avkastningstallene fra dette tidspunktet er GIPS®-verifisert. Den nordiske aksjeporteføljen ble startet i mai 2001 og den nordiske renteporteføljen i februar 2007 og har derfor kortere historikk.

*** Forskjellen mellom differanseavkastning (brutto) og differanseavkastning (netto) for hele Statens pensjonsfond Norge er forvaltningskostnader.

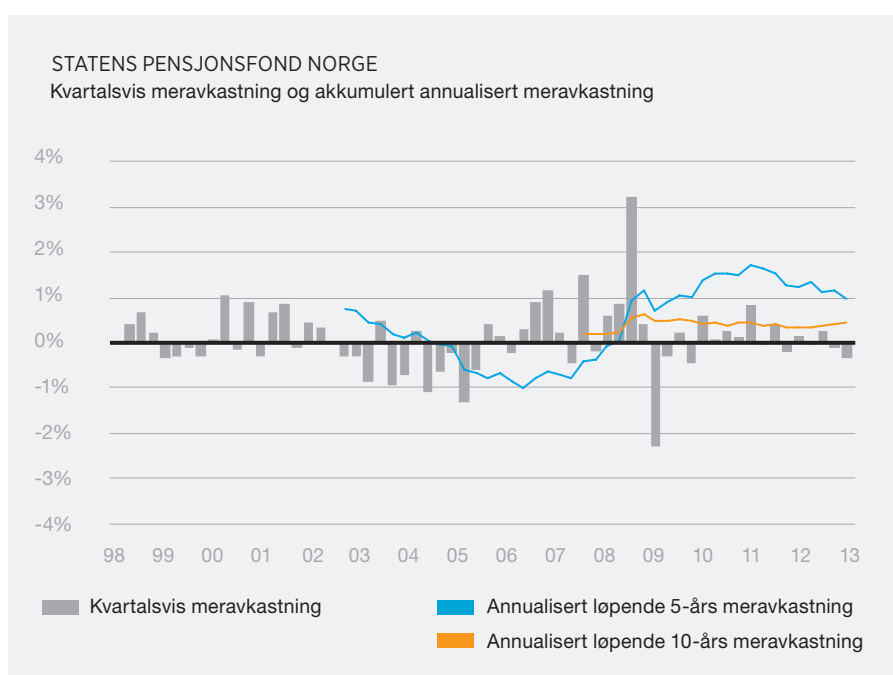
Avkastningen til Statens pensjonsfond Norge var i 2. kvartal 2013 på -0,6 prosent. Annualisert avkastning siste 10 år var på 7,3 prosent. For siste 5 år er avkastningen i større grad preget av finanskrisen i 2008 og annualisert avkastning siste 5 år var på 6,0 prosent.

DIFFERANSEAVKASTNING

Avkastningen til Statens pensjonsfond Norge var i andre kvartal 0,3 prosentpoeng svakere enn referanseindeksens avkastning.

Statens pensjonsfond Norge har blitt belastet et forvaltningshonorar fra Folketrygdfondet på 33 millioner kroner i andre kvartal, eller om lag 0,02 prosent av kapitalen.

Hittil i 2013 er avkastningen for Statens pensjonsfond Norge 0,4 prosentpoeng svakere enn referanseindeksens avkastning.

Folketrygdfondet har som mål at forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge skal gi en årlig meravkastning over tid på 0,4 prosentpoeng. Annualisert løpende 10-års meravkastning er 0,4 prosentpoeng. For kortere tid ser vi at annualisert løpende 5-års meravkastning er høyere.

Positivt bidrag fra den norske renteporteføljen

To av de fire delporteføljene hadde i første halvår en svakere avkastning enn de respektive indeksene og bidro negativt til differanseavkastningen. Den norske aksjeporteføljen bidro med -0,5 prosentpoeng, mens den nordiske aksjeporteføljen bidro med -0,1 prosentpoeng. Bidraget fra de to renteporteføljene var 0,2 prosentpoeng.

Aktivasammensetningen i Statens pensjonsfond Norge har gjennom første halvår 2013 ikke avveket vesentlig fra referanseindeksens aktivasammensetning. Allokering, det vil si at delporteføljene settes sammen annerledes enn referanseindeksen, har derfor bidratt lite til differanseavkastningen. Det samme gjelder for valutasammensetningen hvor mandatet setter krav om minimale avvik.

Langsiktig meravkastning på linje med målet

Ved utgangen av andre kvartal er differanseavkastningen for siste 10 år nå på 0,4 prosentpoeng (annualisert differanseavkastning). Dette er på linje med Folketrygdfondets mål om 0,4 prosentpoeng i meravkastning over tid. For hele perioden siden 1998 er meravkastningen på 0,5 prosentpoeng (annualisert). For siste 5 år er meravkastningen på 1,0 prosentpoeng (annualisert). Dette er høyere enn det som kan forventes over tid og er preget av høy meravkastning under finanskrisen.

BAKGRUNN

REFERANSEINDEKSEN

Avkastningen til Statens pensjonsfond Norge sammenlignes med en referanseindeks som Finansdepartementet fastsetter. Denne referanseindeksen er satt sammen av andeler i fire indekser:

- OSEBX (norske aksjer).
- VINXB (danske, finske og svenske aksjer).
- Et utdrag fra indeksen Barclays Global Aggregate brukes for norske renteporteføljen. Dette utdraget har norske utstedere i utvalgte valutaer og har en fast statsandel på 30 prosent.
- Et utdrag fra indeksen Barclays Global Aggregate brukes for den nordiske renteporteføljen. Dette utdraget har danske, finske og svenske utstedere i utvalgte valutaer.

Indeksen for den norske renteporteføljen er valutasikret til norske kroner, mens indeksen for den nordiske aksjeporteføljen og den nordiske renteporteføljen ikke valutasikres.

BIDRAG TIL BRUTTO MERAVKASTNING PER 30.06, PROSENTPOENG

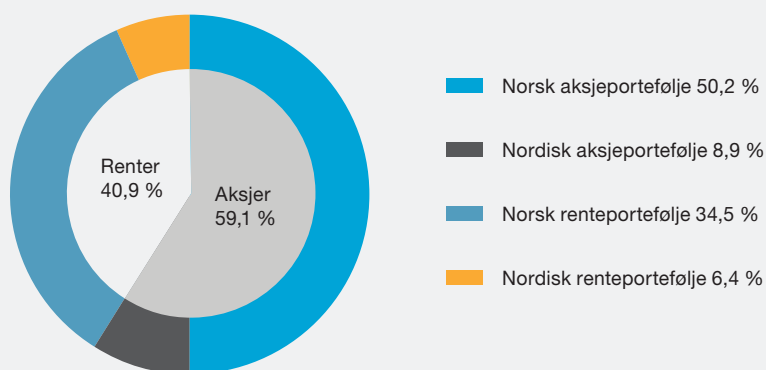
	Bidrag totalt	Bidrag fra allokering	Bidrag fra papirutvelgelse	Bidrag fra valuta
Aksjer	-0,60	0,00	-0,60	0,00
norsk aksjeportefølge	-0,52	0,00	-0,53	0,00
nordisk aksjeportefølge	-0,07	0,00	-0,07	0,00
Renter	0,17	0,00	0,17	0,00
norsk renteportefølge	0,16	0,00	0,16	0,00
nordisk renteportefølge	0,01	0,00	0,01	0,00
Sikkerhetsstillelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Samlet	-0,43	0,01	-0,43	0,00

OVERFØRING FRA AKSJER TIL RENTER

Aksjeandelen i Statens pensjonsfond Norge var ved utgangen av andre kvartal på 59,1 prosent. Det er noe mindre enn ved inngangen til kvartalet da aksjeandelen var på 63,6 prosent. Det har vært gjennomført en rebalansering av referanseindeksen i andre kvartal, som innebar at det ble overført 6,6 milliarder kroner fra aksjeporteføljene til de to renteporteføljene. Av dette var om lag 4,3 milliarder fra aksjesalg, mens det resterende i hovedsak er finansiert av mottatte utbytter i kvartalet. Rebalanseringen var ferdig i mai og aksjeandelen var da 60 prosent. Det er nedgang i aksjemarkedet etter at rebalanseringen var ferdig som har brakt aksjeandelen ned fra 60 prosent til 59,1 prosent.

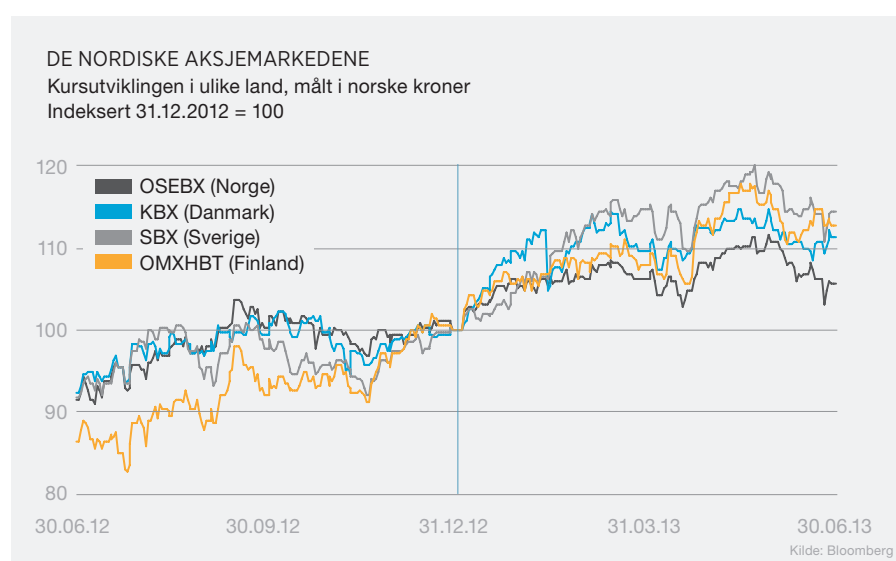
PORTEFØLJENS SAMMENSETNING PER 30.06.2013

Mandatet til Statens pensjonsfond Norge innebærer at 60 prosent av porteføljen i utgangspunktet skal investeres i aksjer og 40 prosent i rentepapirer. Både for aksjer og rentepapirer skal omlag 85 prosent investeres i Norge og 15 prosent i Danmark, Sverige og Finland.

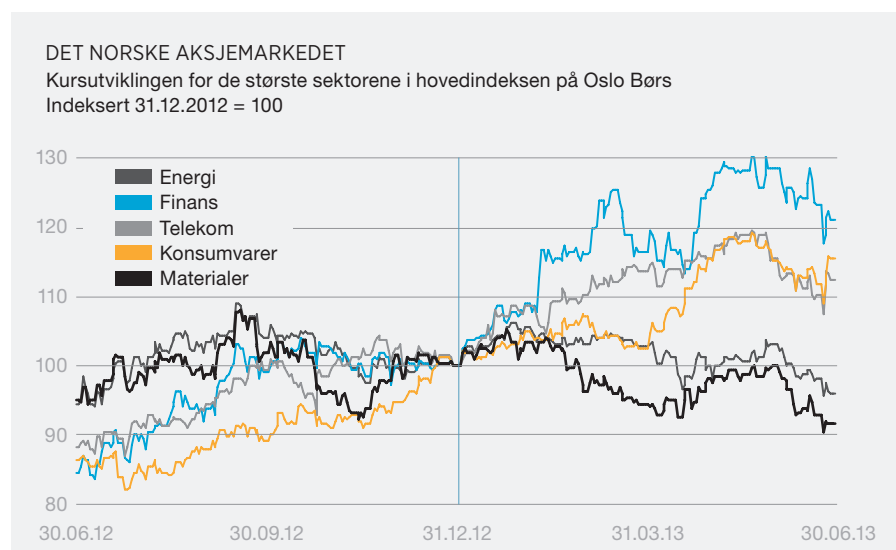
AKSJEMARKEDET

Det norske aksjemarkedet hadde en negativ utvikling i andre kvartal, med en nedgang for hovedindeksen på 0,5 prosent. Aksjemarkedene i de andre nordiske landene oppnådde svakere utvikling enn Oslo Børs målt i egen valuta. Som følge av at den norske kronen svekket seg, ble imidlertid utviklingen målt i norske kroner en oppgang i Danmark med 1,6 prosent og i Finland med 4,5 prosent, mens det i Sverige var en nedgang på 0,2 prosent.

De nordiske aksjemarkedene har så langt i 2013 en sterkere utvikling enn Oslo Børs når utviklingen måles i norske kroner, som følge av at den norske kronen har svekket seg.

Verdensøkonomien har i flere år vært preget av den sterke veksten i Kina. I 2013 har markedsaktørene vært opptatt av at veksten i Kina trolig er i ferd med å snu fra å være investeringsbasert til å være konsumbasert, og av at vekstimpulsene til resten av verden forventes å bli lavere. Det har medført at råvareprisene har blitt redusert, og energisektoren og materialektoren har oppnådd svakere utvikling enn andre sektorer.

Det norske aksjemarkedet har så langt i 2013 vist en svært varierende kursutvikling for de ulike sektorene. Energisektoren, som er den største sektoren på Oslo Børs, har en nedgang på 4,0 prosent, mens materialektoren har en nedgang på 8,3 prosent. Andre sektorer viser oppgang. Finanssektoren var opp med 21,2 prosent, konsumvarer med 15,5 prosent og telekom med 12,4 prosent.

Det norske aksjemarkedet utviklet seg positivt i årets første kvartal, og samlet sett for 2013 viser Oslo Børs en oppgang på 5,6 prosent per 30.06.

På Oslo Børs ble det i andre kvartal i alt utstedt nye aksjer for 1,7 milliarder kroner. Det var mindre enn i første kvartal da det ble utstedt nye aksjer for 4,2 milliarder kroner.

NORSK AKSJEPORTEFØLJE

Avkastningen for den norske aksjeporteføljen i Statens pensjonsfond Norge ble på -1,3 prosent i andre kvartal. Det er 0,8 prosentpoeng svakere enn utviklingen til hovedindeksen på Oslo Børs. Per 30.06. var avkastningen for den norske aksjeporteføljen på 4,6 prosent, og det er 1,0 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen.

DEN NORSKE AKSJEPORTEFØLJEN
Avkastning 2013, fordelt per sektor

Tall i prosent	2. kv 2013	Hittil i år per 30.06	Andel av den norske aksjeporteføljen
Energi	-7,7	-4,6	38,4
Materialer	-2,9	-7,9	8,6
Industri	2,1	5,6	5,9
Forbruksvarer	5,3	12,0	5,8
Konsumvarer	13,8	15,9	9,6
Helsevern	17,5	49,8	1,2
Finans	4,2	22,6	17,2
IT	4,5	15,4	0,7
Telekom	-1,3	12,4	12,5
Forsyning	0,5	9,1	0,1
Totalt	-1,3	4,6	100,0

Differanseavkastningen så langt i 2013 forklares i hovedsak av fire sektorer. IT-sektoren forklarer nær -0,5 prosentpoeng, i hovedsak som følge av at porteføljen var undervektet i denne sektoren. Industrisektoren forklarer -0,4 prosentpoeng og energisektoren -0,3 prosentpoeng. For begge disse sektorene er det selskapsspesifikke undervekter som bidrar negativt til differanseavkastningen. Finanssektoren bidrar derimot positivt med 0,2 prosentpoeng, i hovedsak som følge av bedre avkastning for porteføljens finansaksjer enn indeksens finansaksjer.

Ved utgangen av andre kvartal var den norske aksjeporteføljen investert i 47 selskaper. De ti største investeringene utgjorde 70,7 prosent av delporteføljen.

For siste 10-årsperiode var årlig avkastning for den norske aksjeporteføljen på 13,8 prosent. Det er 0,5 prosentpoeng bedre enn for referanseindeksen. Tilsvarende var avkastningen for siste 5-årsperiode 1,6 prosent, som var 1,3 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen.

DEN NORSKE AKSJEPORTEFØLJEN
Største aksjebeholdninger per 30.06.2013

	Beholdning i mill. kroner	Andel av den norske aksjeporteføljen
Statoil	13 448	17,7 %
Telenor	9 435	12,4 %
DNB	8 703	11,5 %
Yara International	4 418	5,8 %
Seadrill	4 068	5,4 %
Orkla	3 722	4,9 %
Subsea 7	3 294	4,3 %
Schibsted	2 397	3,2 %
Marine Harvest	2 112	2,8 %
Norsk Hydro	2 012	2,7 %

NORDISK AKSJEPORTEFØLJE

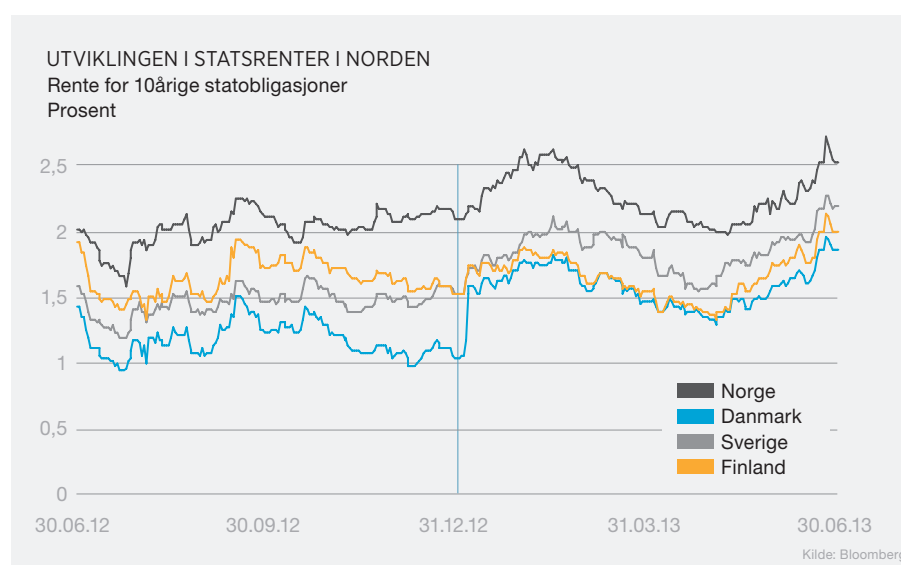
Den nordiske aksjeporteføljen i Statens pensjonsfond Norge hadde i andre kvartal en avkastning på 0,2 prosent. Det er 0,4 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen. For de to første kvartalene i 2013 samlet var avkastningen for den nordiske aksjeporteføljen på 12,9 prosent, og det er 0,9 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen.

Den nordiske aksjeporteføljen var ved inngangen til året i større grad enn referanseindeksen investert i selskaper med eksponering mot videre vekst i verdensøkonomien. De lavere vekstimpulsene fra Kina har rammet denne delporteføljen i større grad enn referanseindeksen. Sektormessig har de største bidragene til differanseavkastningen så langt i 2013 kommet fra industrisektoren med -0,5 prosentpoeng og materialsektoren med -0,3 prosentpoeng, mens finanssektoren bidro med 0,2 prosentpoeng.

For siste 10-årsperiode var årlig avkastning for den nordiske aksjeporteføljen på 9,4 prosent. Det er 0,3 prosentpoeng bedre enn for referanseindeksen. Tilsvarende var avkastning for siste 5-årsperiode på 5,7 prosent, og dette var avkastning på samme nivå som referanseindeksen.

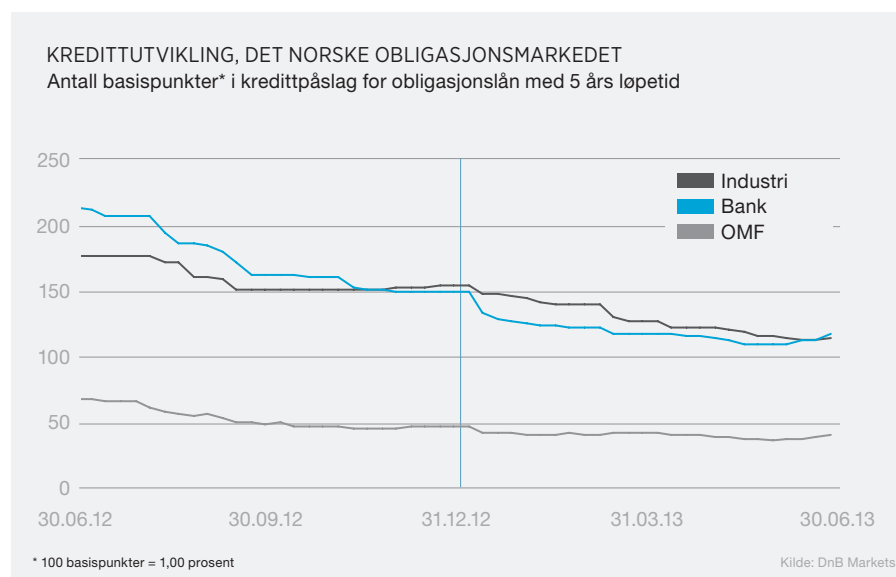
RENTEMARKEDET

Statsrenter med 10-års løpetid gikk ned fra februar frem mot mai, men steg deretter og var ved utgangen av andre kvartal høyere enn ved starten av året. Norske statsrenter er gjennomgående høyere enn i våre nordiske naboland. Økningen i statsrenter har isolert sett medført negativ avkastning for statsobligasjoner.

Statsrentene i de nordiske landene er i figuren vist for obligasjonslån med 10-års rentebinding. Norske statsrenter har i 2013 vært høyere enn for de andre nordiske landene, men denne forskjellen er mindre ved utgangen av 2. kvartal 2013.

Obligasjonslån utstedt av andre enn nasjonalstatene prises til en høyere rente enn statsrenter. Dette kredittpåslaget omtales som kredittspread og er størst for låntagere med svakest kredittkvalitet. De siste årene har kredittspreadene blitt redusert, og denne utviklingen fortsatte i andre kvartal 2013. Nedgangen i kredittspreader har ført til at kredittobligasjoner har hatt en bedre avkastningsutvikling enn statsobligasjoner.

Kredittpåslaget som norske låntagere betaler i obligasjonsmarkedet, er ytterligere redusert i 2013. Industrielåntagere som anses som gode (investment grade), betaler omlag samme kredittpåslag som banker. Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) til boliglån betaler lavest kredittpåslag.

Tall fra databasen til Norsk Tillitsmann viser at det for norske utstedere i andre kvartal ble utstedt obligasjonslån for 116 milliarder kroner. Det var en økning fra første kvartal da det ble utstedt obligasjonslån for 104 milliarder kroner.

NORSK RENTEPORTEFØLJE

Avkastningen av den norske renteporteføljen i Statens pensjonsfond Norge var i andre kvartal preget av at oppgangen i lange renter førte til verdifall for obligasjoner. Avkastningen ble på -0,7 prosent i andre kvartal, og det var 0,3 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen. Per 30.06 var avkastningen for den norske renteporteføljen på 0,2 prosent, og det var 0,5 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen.

DEN NORSKE RENTEPORTEFØLJEN

Avkastning 2013, fordelt per sektor

Tall i prosent, avkastning i lokal valuta	2. kv 2013	Hittil i år per 30.06	Andel av den norske renteporteføljen*
Stat**	-1,7	-1,0	20,1
Statsrelatert**	2,9	7,1	7,2
Finans, obligasjoner med fortrinnsrett	1,3	2,4	26,3
Finans, ordinære lån	1,5	2,9	22,0
Finans, ansvarlige lån	5,0	8,0	4,1
Industri	1,5	4,0	16,3
Kraft	0,9	2,4	5,8
Totalt	-0,7	0,2	

* Andelene summerer seg ikke til 100 fordi tabellen ikke tar med kommunesektoren, bankinnskudd og derivater.

** Stat er den norske stat. Selskaper og institusjoner som er eid med mer enn 50 prosent av den norske stat eller utfører oppgaver på oppdrag av den norske stat, er definert som statsrelatert.

Porteføljen har et høyere innslag av kredittobligasjoner enn referanseindeksen. Det at statsandelen er lavere, følger av vår investeringsstrategi om at i perioder med markedsuro og høye risikopremier tar Folketrygdfondet i forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge noe høyere kreditteksponering enn referanseindeksen. Høyere innslag av kreditt risiko gir en høyere løpende rente i porteføljen enn referanseindeksen. Hittil i år har effekten av høyere løpende rente bidratt til differanseavkastningen med 0,3 prosentpoeng. Nedgangen i kredittspreader har gitt et sterkere bidrag til den norske renteporteføljens avkastning enn det som er tilfelle for referanseindeksen. Dette har gitt et bidrag på 0,2 prosentpoeng til differanseavkastningen.

Ved utgangen av andre kvartal var den norske renteporteføljen investert i lån utstedt av 159 ulike utstedere. De ti største utstedere utgjorde 52,6 prosent av delporteføljen.

DEN NORSKE RENTEPORTEFØLJEN

Største beholdninger per 30.06.2013

	Beholdning i mill. kroner	Andel av den norske renteporteføljen
Norge Kongeriket	10 477	20,1 %
DNB Boligkreditt	4 181	8,0 %
Sparebank 1 Boligkreditt	2 587	5,0 %
Nordea Eiendomskreditt	2 301	4,4 %
Statoil	2 086	4,0 %
DNB Bank	1 512	2,9 %
Eika Boligkreditt	1 262	2,4 %
Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap	1 094	2,1 %
Eksportfinans	968	1,9 %
Kommunal Landspensjonskasse	952	1,8 %

Den norske renteporteføljen hadde i gjennomsnitt en durasjon på 4,9 år og et rentenivå på 3,1 prosent. Durasjon er et mål for gjennomsnittlig varighet av obligasjonenes kupongbetalinger, avdrag og forfall. Durasjonen for den norske renteporteføljen er på samme nivå som for referanseindeksen. Tilsvarende er kredittdurasjonen for porteføljen på 2,7 år, som er lavere enn referanseindeksens 3,4 år. Lavere kredittdurasjon for porteføljen enn for referanseindeksen innebærer isolert sett at porteføljen er mindre eksponert for en generell økning i kredittspreader enn det referanseindeksen er.

For siste 10-årsperiode var årlig avkastning for den norske renteporteføljen på 5,8 prosent. Det er 0,4 prosentpoeng bedre enn for referanseindeksen. Tilsvarende var avkastningen for siste 5-årsperiode på 8,6 prosent, noe som var 1,5 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen.

NORDISK RENTEPORTEFØLJE

Den nordiske renteporteføljen i Statens pensjonsfond Norge hadde i andre kvartal en avkastning på 3,1 prosent. Det er 0,2 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen. For de to første kvartalene samlet var avkastningen for den nordiske renteporteføljen på 6,4 prosent. Det er 0,2 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen.

Høyere andel kreditt i porteføljen enn i referanseindeksen ga et positivt bidrag på 0,1 prosentpoeng, på grunn av høyere løpende rente. Også i den nordiske renteporteføljen har nedgangen i kredittspreader bidratt til differanseavkastningen. Her var bidraget på 0,2 prosentpoeng per 30.06. Det har i perioden vært større endringer i rentenivået, og porteføljen har i perioden hatt en ugunstig eksponering mot den systematiske renterisikoen. Dette ga et negativt bidrag på 0,1 prosentpoeng per 30.06.

For siste 5-årsperiode var årlig avkastning for den nordiske renteporteføljen på 7,1 prosent. Dette var 0,7 prosentpoeng bedre enn for referanseindeksen. Tilsvarende var avkastningen for siste 3-årsperiode på 5,1 prosent, noe som var 0,6 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen.

RAMMER FOR FORVALTNINGEN

Forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge har i andre kvartal 2013 vært innenfor rammen for forventet relativ volatilitet på 3 prosent.

I forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge er det en rekke risikofaktorer Folketrygdfondet må forholde seg til. Noen av risikofaktorene følger av bevisste valg og er en type risiko Folketrygdfondet velger å ta med sikte på å oppnå god avkastning. Andre typer risiko oppstår uavhengig av investeringsvalgene og er en type risiko som ikke kan unngås og heller ikke gir uttelling i form av bedre resultater. Folketrygdfondet legger betydelig vekt på å styre og kontrollere risiko, og har fastsatt prinsipper for måling og styring av de ulike risikotypene.

Markedsrisiko

Gjennom mandatet har Finansdepartementet fastsatt en ramme for forventet relativ volatilitet på 3 prosent.

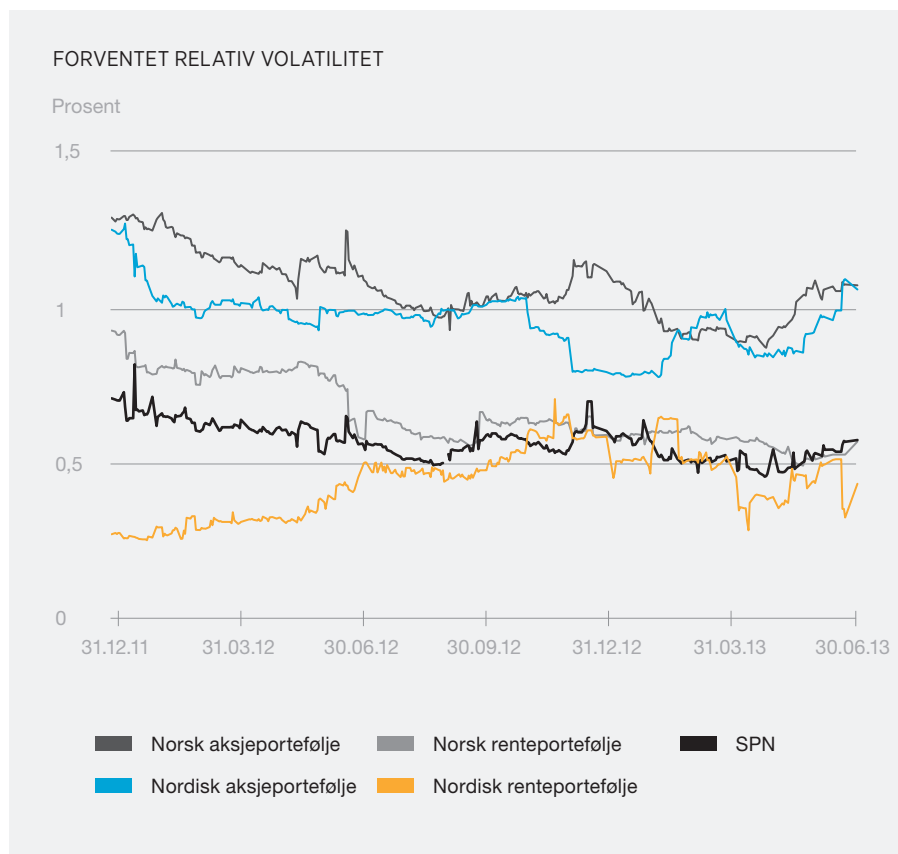
Markedsrisikoen til Statens pensjonsfond Norge kan dekomponeres og analyseres innenfor de fire delporteføljene:

- norsk aksjeportefølje
- nordisk aksjeportefølje
- norsk renteportefølje
- nordisk renteportefølje

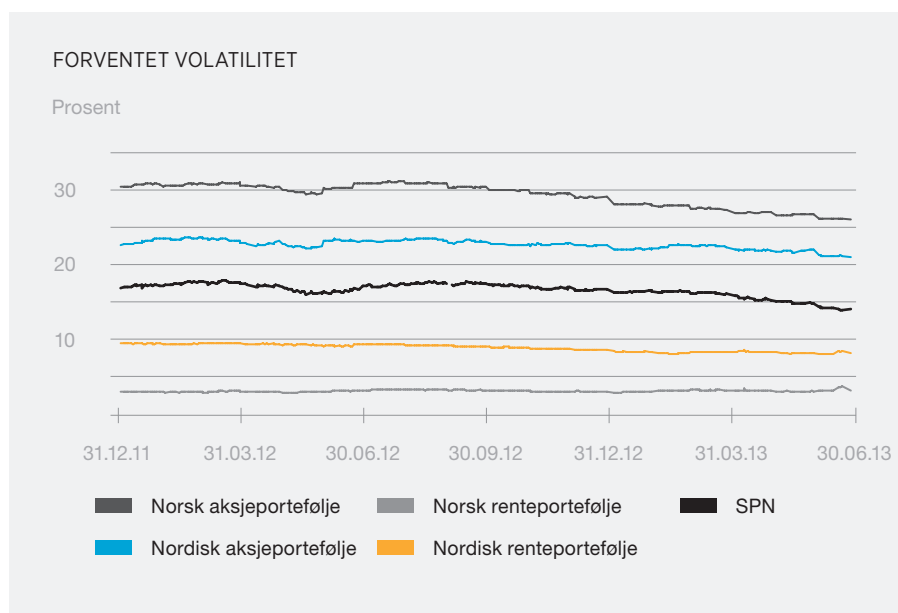
Markedsrisikoen er størst i aksjeporteføljene. Også avviket i markedsrisiko mellom den faktiske porteføljen og referanseindeksene, målt ved forventet relativ volatilitet, er størst for aksjeporteføljene. Gjennom investeringer i ulike markeder oppnår Statens pensjonsfond Norge diversifiseringseffekter. Det vil si at risikoen for Statens pensjonsfond Norge er lavere enn summen av den vektete risikoen for de fire delporteføljene. Figuren for forventet volatilitet viser at risikoen for hele fondet og delporteføljene varierer gjennom året. Denne variasjonen kommer som følge av markedsendringer og den aktive forvaltningen.

I løpet av andre kvartal har relativ volatilitet for Statens pensjonsfond Norge økt moderat, fra 0,50 prosent ved inngangen til kvartalet til 0,57 prosent ved utgangen av kvartalet.

Relativ volatilitet er et mål for hvor mye avkastningen antas å avvike fra avkastningen til referanseindeksen. Innslaget av aktiv forvaltning er størst for de to aksjeporteføljene og det gir seg utslag i høyere forventet relativ volatilitet for disse to delporteføljene. Relativ volatilitet er redusert for den totale porteføljen som en følge av fall i de to aksjeporteføljene. Reduksjonen i relativ volatilitet kommer som en følge av en generell reduksjon i volatilitet i markedene og av investeringsbeslutningene.

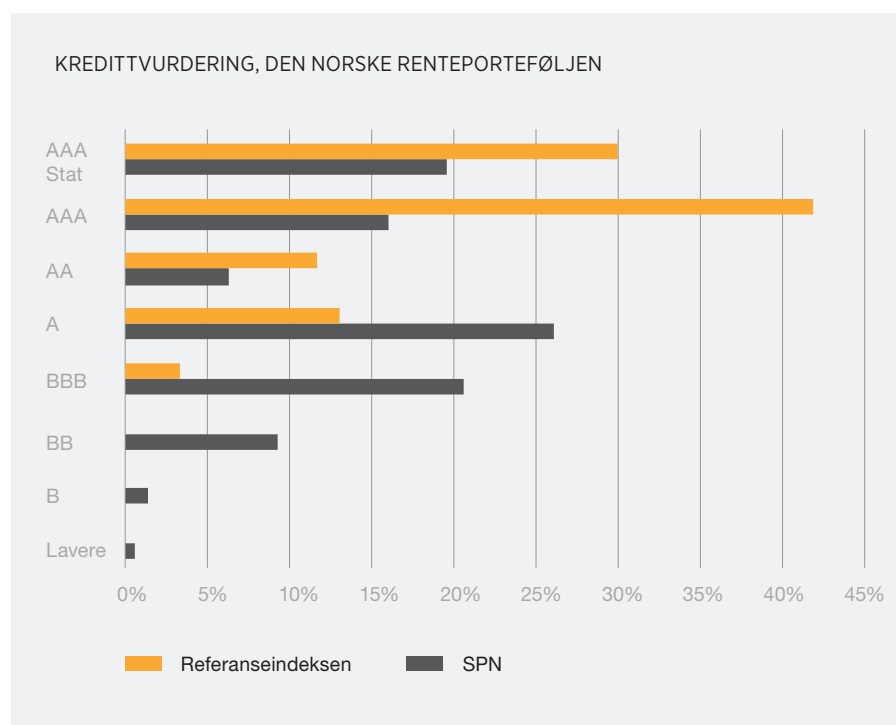
Volatilitet måles ved standardavviket til avkastningen. Figuren viser forventet volatilitet for SPN og delporteføljene. Den nordiske renteporteføljen har markert høyere volatilitet enn den norske renteporteføljen som følge av at avkastningen måles i norske kroner og denne delporteføljen ikke er valutasikret.

Kredittrisiko

Hvordan markedet oppfatter kredittkvaliteten til utsteder av kredittobligasjoner, endrer seg over tid. Endringene gir seg utslag i økt eller redusert kredittpåslag i forhold til statsrente. Markedet priser lån fra en utsteder basert på denne utstederens kredittkvalitet. Effekten av normale endringer frem til en eventuell kreditthendelse (eksempelvis konkurs) fanges hovedsakelig opp av systemene for måling av markedsrisiko.

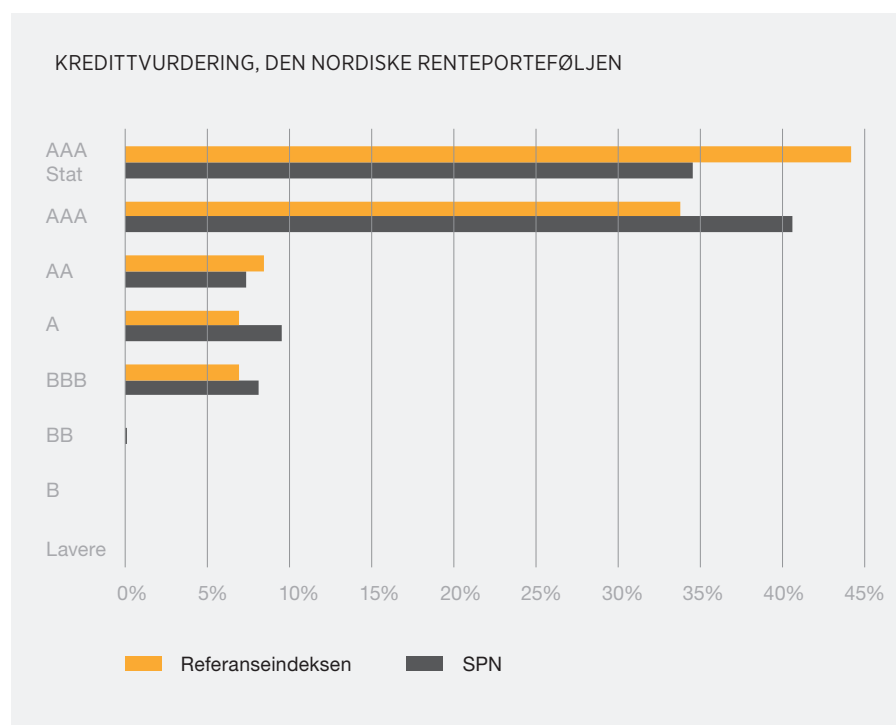
I figurene for kredittvurdering vises ratingen til enkeltlån i porteføljene og referanseindeksen. Kredittrating gir uttrykk for kvaliteten på den enkelte obligasjonen. Kredittkarakter på BBB og bedre omtales som "investment grade".

Mange av utstederne av obligasjonslån i det norske markedet er uten kredittrating fra de internasjonale byråene. Disse lånene har fått tildelt en rating basert på et internt regelverk i Folketrygdfondet, der vi blant annet bruker norske meglerhus og banker som kilder.

Den norske renteporteføljen har mindre innslag av obligasjoner med de beste kredittvurderingene enn referanseindeksen har. Karakterskalaen går fra AAA til D (Default). Karakter på BBB eller bedre anses å være "investment grade". I SPNs norske renteportefølje er det 86 prosent som har en kredittkarakter på BBB eller bedre. I referanseindeksen inngår utelukkende lån med karakter BBB eller bedre.

Rating fra Moodys, S&P og Fitch. Lån uten ekstern rating er ført opp med intern rating som utsteder er gitt i Folketrygdfondets interne regelverk.

Den nordiske renteporteføljen har noe mindre eksponering enn referanseindeksen for obligasjoner med kredittrating AAA. Karacterskalaen går fra AAA til D (Default). Karakter på BBB eller bedre anses å være "investment grade". For den nordiske renteporteføljen er det 99,9 prosent som har en kredittkarakter på BBB eller bedre. I referanseindeksen inngår utelukkende lån med karakter BBB eller bedre.

Rating fra Moodys, S&P og Fitch. Lån uten ekstern rating er ført opp med intern rating som utsteder er gitt i Folketrygdfondets interne regelverk.

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko er i likhet med kredittrisiko knyttet til kreditthendelser. Motpartsrisiko oppstår ved forretninger Folketrygdfondet inngår direkte med banker, dvs bankinnskudd, derivatavtaler, aksjeutlån og andre typer forretninger.

Motpartsrisiko er en risikotype som ikke er representert i referanseindeksen, men som like fullt oppstår ved forvaltningen. Vi reduserer motpartsrisiko gjennom å spre motpartsforretninger på flere banker, inngå gode juridiske avtaler og ved at de enkelte bankene vi gjør forretninger med stiller sikkerhet.

Folketrygdfondets styre har fastsatt maksimalrammer for motpartseksponering og krav om kredittkvalitet målt ved rating.

NØKKELTALL FOR RISIKO OG EKSPONERING (ALLE TALL I PROSENT)

Ramme fastsatt av Finansdepartementet	Grense	Faktisk				
		30.06.13	31.03.13	31.12.12	30.09.12	30.06.12
Markedsrisiko	Forventet relativ volatilitet skal ikke overstige 3 prosentpoeng	0,57	0,50	0,60	0,57	0,56
	Høyrisikoobligasjoner skal ikke utgjøre mer enn					
Kredittrisiko	25 prosent av privat del av obligasjonsporteføljen	12,28	15,08	12,48	14,47	14,47
Aktivafordeling*	Nettoeksponering aksjer 50 - 70 prosent av totalporteføljen	59,12	63,65	62,47	62,66	61,03
Eierandel norske selskaper	Maksimalt 15 prosent eierandel	11,14	11,39	10,98	10,73	10,77
Eierandel nordiske selskaper	Maksimalt 5 prosent eierandel	1,14	1,34	1,34	1,35	1,08
Supplerende rammer fastsatt av Folketrygdfondets styre**						
	Grense	Faktisk				
		30.06.13	31.03.13	31.12.12	30.09.12	30.06.12
Aktivafordeling*	Bruttoeksponering aksjeporteføljene					
	50 - 70 prosent av totalporteføljen	59,12	63,65	62,47	62,66	61,03
Aktivafordeling*	Bruttoeksponering renteporteføljene					
	30 - 50 prosent av totalporteføljen	43,57	38,77	38,75	38,62	38,97
Markedsrisiko	Minste sammenfall norsk aksjeportefølje minimum 60 prosent	92,41	92,37	92,03	92,86	91,95
Markedsrisiko	Minste sammenfall nordisk aksjeportefølje minimum 60 prosent	82,19	83,53	85,74	84,81	84,30
Markedsrisiko	Minste sammenfall valutaeksponering minimum 99 prosent	99,94	99,89	99,85	99,92	99,87
Kredittrisiko	Maksimal eksponering mot enkeltsteder med rating lavere enn BBB-					
	- for kommuner og selskaper med tilknytning til nasjonalstat 5 prosent	1,86	2,57	2,36	2,42	2,43
	- for selskaper innenfor kraftbransjen 3,7 prosent	0,59	0,72	0,58	0,58	0,55
	- for selskaper innenfor finanssektoren 1,6 prosent	0,28	0,32	0,28	1,01	1,03
	- for andre selskaper 1,4 prosent	0,87	0,94	0,93	0,98	0,97
Likvide instrumenter	Minimum 10 prosent av porteføljen i likvide instrumenter	19,50	18,97	17,57	19,65	17,24
Belåning*	Maksimalt 5 prosent	2,69	2,42	1,22	1,28	0,00
Utlån	Maksimalt 20 prosent av aksjeporteføljene samlet	9,54	9,12	9,74	10,71	11,80
Motpartsrisiko***	Maksimalt potensiell motpartseksponering skal ikke overstige					
	0,75 prosent av SPNs kapital mot en enkelt motpart	0,70	0,74	0,73	0,75	0,84

* Nettoeksponering mot aksjer er definert som markedsverdien av aksjeporteføljene inkludert kontantposisjoner som tilhører aksjeporteføljene. Bruttoeksponering og nettoeksponering mot aksjeporteføljene er, som følge av at det i porteføljene ikke er shortposisjoner mot enkeltaksjer eller aksjeindekser, like store. For renteporteføljene er bruttoeksponering justert for tilfeller hvor verdipapirer, inkludert rentebytteavtaler og gjeldsposisjoner, i sum gir opphav til en shortposisjon mot kort rentebinding, og tilfeller hvor verdipapirer inkludert valutaderivater og gir opphav til shortposisjon mot enkeltvalutaer. Per 31.12.2012 er det ikke slike shortposisjoner, jf. note 14 i regnskapet til Statens pensjonsfond Norge. Det var det heller ikke for andre datoer oppgitt i denne tabellen. Begrepet belåning er definert som nettoverdi av kontantinstrumenter og reinvestering av kontantsikkerhet. Med kontantinstrumenter forstås følgende instrumenter med løpetid ikke lengre enn 1 måned: kontanter, statskasserveksler, innskudd, lån, fordringer, kortsiktig gjeld samt gjenkjøps- og gjensalgavtaler. Samlet bruttoeksponering for aksjer og renter vil være større enn 100 i tilfeller hvor begrepet nettobelåning er større enn 0 og/eller i tilfeller med shortposisjoner mot kort rentebinding, enkeltvalutaer eller aksjer.

** De supplerende rammene fastsatt av Folketrygdfondets styre ble gjort gjeldende fra 01.10.2011 og ble sist endret med virkning fra 19.06.2012.

*** Dersom motpartseksponeringen ved slutten av en dag overstiger rammen, skal eksponeringen reduseres første påfølgende handledag.

OPPSTILLING OVER TOTALRESULTATET

Beløp i millioner kroner	Noter	2.kv. 2013	2.kv. 2012	Akkumulert per 30.06.2013	Akkumulert per 30.06.2012	2012
Porteføljeinntekter og porteføljekostnader						
Gevinst og tap på finansielle eiendeler og gjeld til virkelig verdi over resultatet:						
Aksjer	4	-3 822	-6 709	2 286	1 019	8 203
Obligasjoner og andre rentebærende papirer	4	191	275	751	461	729
Finansielle derivater	4	-948	17	-1 363	352	1 072
Renteinntekter	4	666	765	1 288	1 384	2 607
Utbytte	4	3 007	2 741	3 169	3 020	3 463
Andre porteføljeinntekter/-kostnader	4	-31	109	-117	-144	-288
Transaksjonskostnader	4	-11	-6	-20	-12	-20
Porteføljeresultat		-948	-2 808	5 994	6 080	15 766
Forvaltningskostnader						
Forvaltningskostnader	8	-33	-27	-64	-59	-127
Periodens resultat		-981	-2 835	5 930	6 021	15 639
Andre inntekter og kostnader						
Annet		-	-	-	-	-
Andre inntekter og kostnader		-	-	-	-	-
Totalresultat		-981	-2 835	5 930	6 021	15 639

BALANSE

<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>Noter</i>	<i>30.06.2013</i>	<i>31.12.2012</i>
Eiendeler			
Finansielle eiendeler			
Bankinnskudd	3, 4	5 810	8 759
Uoppgjorte handler	3, 4	340	58
Aksjer	3, 4	80 686	81 617
Utlånte aksjer	3, 4, 6	8 517	8 821
Obligasjoner og andre rentebærende papirer	3, 4	63 084	53 273
Finansielle derivater	3, 4, 5	1 791	2 395
Fordringer		15	0
Sum eiendeler		160 243	154 923
Gjeld og statens kapitalinnskudd			
Finansiell gjeld			
Innlån knyttet til gjenkjøpsavtaler	6	567	862
Mottatt kontantsikkerhet	3, 4, 6	7 062	8 218
Uoppgjorte handler	3, 4	800	35
Finansielle derivater	3, 4, 5	746	661
Skyldig forvaltningshonorar		16	24
Andre forpliktelser og avsetninger		0	1
Statens kapitalinnskudd			
Statens kapitalinnskudd		151 052	145 122
Sum gjeld og statens kapitalinnskudd		160 243	154 923

Folketrygdfondets styre
Oslo, 16. august 2013

OPPSTILLING AV ENDRINGER I STATENS KAPITALINNSKUDD

<i>Beløp i kroner</i>	<i>Tilført fra eier</i>	<i>Opptjente tilbakeholdte resultater</i>	<i>Sum egenkapital</i>
Statens kapitalinnskudd per 01.01.2012	11 778	117 705	129 483
Periodens resultat		6 021	6 021
Totalresultat		6 021	6 021
Statens kapitalinnskudd per 30.06.2012	11 778	123 726	135 504
Statens kapitalinnskudd per 01.01.2013	11 778	133 344	145 122
Periodens resultat		5 930	5 930
Totalresultat		5 930	5 930
Statens kapitalinnskudd per 30.06.2013	11 778	139 274	151 052

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i millioner kroner	1.1.-30.06.2013	1.1.-30.06.2012	2012
Operasjonelle aktiviteter			
Innbetaling av renter bankinnskudd	9	14	19
Innbetaling ved salg av aksjer	8 350	2 951	5 265
Utbetaling ved kjøp av aksjer	-4 855	-5 818	-9 214
Innbetaling ved salg og forfall av obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	6 846	7 998	12 922
Utbetaling ved kjøp av obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	-16 013	-8 274	-14 781
Innbetaling fra finansielle derivater	893	929	2 015
Utbetaling fra finansielle derivater	-892	-340	-676
Utbytte fra investeringer i aksjer og andeler	3 157	2 910	3 467
Innbetaling av renter på investering i obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	1 228	1 254	1 959
Netto innbetaling/utbetaling ved gjenkjøpsavtaler	-215	-1 347	-1 008
Kontantsikkerhet mottatt eller betalt ved verdipapirutlån, derivater og gjenkjøpsavtaler	-1 728	4 379	3 650
Utbetalinger forvaltningskostnader	-72	-70	-124
Utbetalinger transaksjonskostnader etc.	-20	-16	-20
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-3 312	4 570	3 474
Finansieringsaktiviteter			
Tilførsel fra den norske stat	-	-	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-	-	-
Netto endring i bankinnskudd			
Bankinnskudd per 1. januar	8 759	5 456	5 456
Netto kontantstrøm i perioden	-3 312	4 570	3 474
Gevinst/tap valuta på bankinnskudd	363	-38	-171
Bankinnskudd ved periodens slutt	5 810	9 988	8 759
Bankinnskudd består av:			
Innskudd banker	5 810	9 988	8 759
Kortsiktige innlån	-	-	-
Totalt	5 810	9 988	8 759

NOTE 1 GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV DELÅRSREGNSKAP OG REGNSKAPSPRINSIPPER

Generell informasjon

Statens pensjonsfond Norge forvaltes av Folketrygdfondet i eget navn på vegne av Finansdepartementet i henhold til mandat gitt for forvaltning. Den forvaltede investeringsporteføljen tilsvarende det til enhver tid innstående beløp på Statens pensjonsfond Norges konto i Folketrygdfondet, herunder Statens pensjonsfond Norges forvaltningsresultat etter fradrag for godtgjørelse til Folketrygdfondet. Folketrygdfondet bærer ingen økonomisk risiko knyttet til verdiutviklingen i fondet.

Statens pensjonsfond Norges delårsregnskap for 2. kvartal 2013 ble godkjent av styret i Folketrygdfondet 16. august 2013.

Statens pensjonsfond Norges regnskapsrapportering er en del av Folketrygdfondets regnskap, jf. forskrift om årsregnskap m.m. for Folketrygdfondet § 3-1. I henhold til samme forskrift skal regnskapsrapportering for Statens pensjonsfond Norge utarbeides etter de internasjonale regnskapsstandardene som er vedtatt etter regnskapsloven § 3-9 annet ledd med de tillegg og unntak som følger av regnskapsloven og forskriften. Folketrygdfondet skal iht. forskrift om årsregnskap m.m. for Folketrygdfondet § 4-1 utarbeide kvartalsregnskap som minst skal omfatte kvartalsvis regnskapsrapportering for investeringsporteføljen Statens pensjonsfond Norge. Kvartalsregnskapet skal utarbeides i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder for delårsregnskap med de tillegg og unntak som følger av forskriften.

Grunnlag for utarbeidelse av delårsregnskapet

Delårsregnskapet for Statens pensjonsfond Norge er avlagt i henhold til de reglene som følger av forskrift om årsregnskap m.m. for Folketrygdfondet. Forskriften krever at delårsregnskapet utarbeides i henhold til IAS 34, men fastsetter særskilte krav til presentasjon av investeringsporteføljen.

Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av delårsregnskapet er i samsvar med regnskapsprinsippene som ble benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet for 2012, med unntak av nye regnskapsstandarder eller tolkninger som trådte i kraft 1. januar 2013. Nye regnskapsstandarder eller tolkninger med betydning for Statens pensjonsfond Norge er beskrevet nedenfor.

IFRS 13 Fair Value Measurement / Måling av virkelig verdi

IFRS 13 trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2013. Standarden angir prinsipper og veiledning for måling av virkelig verdi for eiendeler og forpliktelser som andre standarder krever eller tillater målt til virkelig verdi. Innføringen av IFRS 13 har ikke medført vesentlige effekter for måling av virkelig verdi for Statens pensjonsfond Norge.

IFRS 13 krever økte noteopplysninger for eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi. Enkelte av noteopplysningene er pliktige for delårsregnskap. Opplysninger i tråd med de nye noteopplysningskravene er gitt i note 3 Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi.

IFRS 7 Finansielle instrumenter – opplysninger

Endringene i IFRS 7 som trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2013, innebærer at det skal gis opplysninger om motregningsrettigheter og relaterte avtaler (for eksempel sikkerhetsstillelser). Opplysningene skal gi brukerne av regnskapet nyttig informasjon for å evaluere effekten av motregningsavtaler på Statens pensjonsfond Norges finansielle stilling. De nye notene er påkrevd for alle innregnede finansielle instrumenter som er nettoppresentert i samsvar med IAS 32 Finansielle instrumenter – presentasjon. Opplysningskravene omfatter også innregnede finansielle instrumenter som er underlagt en «enforcable master netting arrangement» eller tilsvarende avtale, uavhengig av om de er nettoppresentert i samsvar med IAS 32. Endringene påvirker ikke Statens pensjonsfond Norges finansielle stilling eller resultat. I note 7 under motpartsrisiko og motregning, er det gitt opplysninger i tråd med de nye noteopplysningskravene i IFRS 7.

NOTE 2 VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Utarbeidelse av delårsregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2012 er det redegjort nærmere for vesentlige estimater og forutsetninger i note 2.

NOTE 3 FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI

30.06.2013	Porteføljeområder					Statens pensjonsfond Norge
	Norsk aksjeportefølje	Nordisk aksjeportefølje	Norsk renteportefølje	Nordisk renteportefølje	Annet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
EIENDELER						
Finansielle eiendeler						
Verdsettelse basert på noterte priser i et						
aktivt marked (nivå 1):	75 888	13 543	9 001	3 538	7 078	109 047
Bankinnskudd (nivå 1)	37	58		117	5 598	5 810
Uoppgjorte handler (nivå 1)	78	44		218		340
Aksjer (nivå 1)	70 799	9 880	7			80 686
Utlånte aksjer (nivå 1)	4 974	3 543				8 517
Obligasjoner og andre rentebærende papirer (nivå 1)			10 477	3 203		13 679
Fordringer (nivå 1)		13	2			15
Mellomværende mellom porteføljeområder (nivå 1)		5	-1 485		1 480	0
Verdsettelse basert på observerbare markedsdata (nivå 2):	0	0	35 792	6 307	0	42 098
Obligasjoner og andre rentebærende papirer (nivå 2)			34 001	6 307		40 307
Finansielle derivater (nivå 2)			1 791			1 791
Verdsettelse basert på annet enn observerbare						
markedsdata (nivå 3):	0	0	9 097	0	0	9 097
Obligasjoner og andre rentebærende papirer (nivå 3)			9 097			9 097
SUM EIENDELER	75 888	13 543	53 889	9 845	7 078	160 243
GJELD						
Finansiell Gjeld						
Verdsettelse basert på noterte priser i et						
aktivt marked (nivå 1):	83	37	438	242	7 078	7 878
Mottatt kontantsikkerhet (nivå 1)					7 062	7 062
Uoppgjorte handler (nivå 1)	83	37	438	242		800
Skyldig forvaltningshonorar (nivå 1)					16	16
Verdsettelse basert på observerbare markedsdata (nivå 2):	0	0	1 313	0	0	1 313
Finansielle derivater (nivå 2)			746			746
Innlån knyttet til gjenkjøpsavtaler (nivå 2)			567			567
SUM GJELD	83	37	1 751	242	7 078	9 191

FORTS. NOTE 3 FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI**Verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked (nivå 1)**

Finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder er plassert på nivå 1. I denne kategorien inngår børsnoterte aksjer samt statsobligasjoner utstedt av nasjonalstatene i Norge, Sverige, Danmark og Finland.

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata (nivå 2)

Finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i mindre aktive markeder og ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor pris er direkte eller indirekte observerbar, er plassert på nivå 2. I denne kategorien inngår obligasjoner hvor kurs kan observeres hyppig, innlån knyttet til gjenkjøpsavtaler og finansielle derivater.

Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata (nivå 3)

For de instrumenter hvor kriteriene for nivå 1 eller 2 ikke er tilfredsstillt, foretas en modellbasert prising. I denne kategorien inngår obligasjoner med norsk utsteder hvor kredittmarginen utgjør en vesentlig del av vurderingen av markedsverdi.

For nærmere forklaring rundt hierarkiet og klassifiseringer henvises det til årsrapporten for 2012.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi, nivå 3

Beløp i millioner kroner	Norsk rente- portefølje
Balanse per 31.12.2012	10 785 *
Netto gevinst på finansielle eiendeler	-8
Tilgang/kjøp	1 945
Salg	695
Forfalt	150
Overføring fra nivå 2	1 495
Overføring til nivå 2	4 273
Balanse per 30.06.2013	9 097

* Tallet avviker med 106 millioner kroner fra verdien oppgitt i tilsvarende note per 31.12.2012 i årsregnskapet for Folketrygdfondet. Forskjellen skyldes at påløpt rente nå er lagt på de ulike verdsettelsesnivåene.

Per 30.06.2013 har obligasjoner som er verdsatt på nivå 3 blitt redusert med 1 687 millioner i forhold til balansen per 31.12.2012. Hovedgrunnen til dette er at det for flere av lånene i porteføljen nå finnes priser som er direkte eller indirekte observerbare og lånene er følgelig knyttet til nivå 2.

Det har ikke vært flyttet finansielle eiendeler eller gjeld mellom nivå 1 og nivå 2. Det har heller ikke vært flyttet gjeld mellom nivå 1 eller 2 og nivå 3.

Ved tilfeller hvor tredjepartsprising bortfaller eller at kvalitet oppfattes som dårlig vil verdipapirer reklassifiseres til et annet nivå.

Sensitivitetsanalyse, nivå 3

Beløp i millioner kroner	Bokført verdi 30.06.2013	Effekt av økning i kredittpåslag med 10 bp
Obligasjoner med norsk utsteder	9 097	-22

Sensitiviteten i verdsettelsen på nivå 3 er vist ved å øke diskonteringsrenten for fastrentelån og marginkravet for marginbaserte lån med 10 basispunkter (0,10 prosentpoeng).

NOTE 4 PORTEFØLJEOMRÅDER

Informasjonen om porteføljeområdene under følger de internt definerte delporteføljene. Oppdelingen følger av mandatets regulering av aktiva-klasser og regional fordeling. Kolonnen "Annet" viser Sikkerhetsstilling, mellomværende mellom de ulike delporteføljene og med Folketrygdfondet.

Resultatregnskap 1.01. - 30.06.2013

Beløp i millioner kroner	Porteføljeområder					Statens pensjonsfond Norge
	Norsk aksje-portefølje	Nordisk aksje-portefølje	Norsk rente-portefølje	Nordisk rente-portefølje	Annet	
Porteføljeinntekter og porteføljekostnader						
Gevinst og tap på finansielle eiendeler og gjeld til virkelig verdi over resultatet:						
Aksjer	898	1 397	-9			2 286
Obligasjoner og andre rentebærende papirer			364	387		751
Finansielle derivater			-1 363			-1 363
Renteinntekter	1		1 118	152	17	1 288
Utbytte	2 753	416				3 169
Andre porteføljeinntekter	7	4		6		17
Andre porteføljekostnader			-134			-134
Transaksjonskostnader	-13	-7				-20
Porteføljeresultat	3 646	1 810	-24	545	17	5 994
Forvaltningskostnader					64	64
Periodens resultat	3 646	1 810	-24	545	-47	5 930

Balanse 30.06.2013

EIENDELER

Finansielle eiendeler

Bankinnskudd	37	58		117	5 598	5 810
Uoppgjorte handler	78	44		218		340
Aksjer	70 799	9 880	7			80 686
Utlånte aksjer	4 974	3 543				8 517
Obligasjoner og andre rentebærende papirer			53 574	9 510		63 084
Finansielle derivater			1 791			1 791
Fordringer		13	2			15
Mellomværende mellom porteføljeområder		5	-1 485		1 480	-
SUM EIENDELER	75 888	13 543	53 889	9 845	7 078	160 243

GJELD OG STATENS KAPITALINNSKUDD

Finansiell Gjeld

Innlån knyttet til gjenkjøpsavtaler			567			567
Mottatt kontantsikkerhet					7 062	7 062
Uoppgjorte handler	83	37	438	242		800
Finansielle derivater			746			746
Skyldig forvaltningshonorar					16	16
SUM GJELD	83	37	1 751	242	7 078	9 191
Statens kapitalinnskudd	75 805	13 506	52 138	9 603	0	151 052
SUM GJELD OG STATENS KAPITALINNSKUDD	75 888	13 543	53 889	9 845	7 078	160 243

NOTE 5 FINANSIELLE DERIVATER

Oppstillingen viser finansielle derivater som er benyttet i styringen av valuta- og renterisikoen til Statens pensjonsfond Norge.

Finansielle derivater per 30.06.2013

<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>Nominelt beløp</i>	<i>Eiendel</i>	<i>Gjeld</i>
Valutaderivater	9 023		81
Rentederivater	57 609	1 791	665
Sum finansielle derivater	66 632	1 791	746

NOTE 6 EIENDELER SOM IKKE ER FRAREGNET OG SIKKERHETSSTILLELSE

Noten viser finansielle eiendeler som har blitt overført på slik måte at de finansielle eiendelene helt eller delvis ikke kvalifiserer for fraregning og forpliktelser knyttet til disse.

Eiendeler ikke fraregnet**Eiendeler og forpliktelser vedrørende eiendeler som ikke er fraregnet per 30.06.2013**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>Obligasjoner</i>	<i>Aksjer</i>	<i>Totalt</i>
Eiendeler			
Repo	567		567
Utlånte verdipapirer		8 517	8 517
Overførte finansielle eiendeler	567	8 517	9 084
Gjeld			
Kontantsikkerhet		6 144	6 144
Mottatt kontanter	567		567
Tilhørende forpliktelser	567	6 144	6 711

FORTS. NOTE 6 EIENDELER SOM IKKE ER FRAREGNET OG SIKKERHETSSTILLELSE**Sikkerhetsstillelse**

Oppstillingen viser instrumenter og forhold som medfører belåning av kapitalen til Statens pensjonsfond Norge.

<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>30.06.2013</i>
Mottatt kontantsikkerhet knyttet til ikke-børsnoterte derivater	918
Mottatt sikkerhet knyttet til ikke-børsnoterte derivater	918
Mottatt kontantsikkerhet	
Mottatt kontantsikkerhet knyttet til ikke-børsnoterte derivater	918
Mottatt kontantsikkerhet knyttet til utlånte verdipapirer	6 144
Mottatt kontantsikkerhet	7 062
Mottatte verdipapirer som sikkerhet	
Mottatte verdipapirer som sikkerhet knyttet til utlånte verdipapirer	3 128
Mottatte verdipapirer som sikkerhet	3 128

Det henvises til årsrapporten for 2012 for nærmere redegjørelse vedr. gjenkjøpsavtaler, sikkerhetsstillelse og utlån av verdipapirer.

NOTE 7 FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko er en konsekvens av egenskaper ved de markeder midlene til Statens pensjonsfond Norge investeres i. Folketrygdfondets mål ved styring av finansiell risiko er å sørge for at Statens pensjonsfond Norge oppnår den eksponering som Finansdepartementet gjennom referanseindeks har spesifisert, og at forvaltningen holder seg innenfor fastsatte risikorammer.

Statens pensjonsfond Norge er eksponert mot markedsrisiko (inkludert valutarisiko, renterisiko og prisisiko), kredittrisiko, motpartsrisiko og likviditetsrisiko som oppstår som følge av verdipapirer og finansielle instrumenter i porteføljen.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko som skyldes den generelle risikoen i de markeder midlene til Statens pensjonsfond Norge investeres i, og er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i markedspriser (kursen). I oppfølgingen og målingen av markedsrisiko opereres det med flere begreper.

Volatilitet

Absolutt risiko er markedsrisikoen knyttet til de markeder midlene investeres i. Denne risikoen bæres av oppdragsgiver, og Finansdepartementet har definert en referanseportefølje som gir uttrykk for det risikonivået som ønskes. Relativ risiko er markedsrisiko målt som forskjell i avkastning mellom porteføljen og referanseporteføljen.

FORTS. NOTE 7 FINANSIELL RISIKO**Absolutt volatilitet per 30.06.13 målt som standardavvik i prosent**

	Forventet	Historisk			
		52 uker	36 mnd	60 mnd	120 mnd
Statens pensjonsfond Norge	14,2	6,2	9,0	12,4	10,3
Norsk aksjeportefølje	26,1	10,2	16,5	23,3	21,5
Nordisk aksjeportefølje	21,0	13,2	15,0	18,5	17,2
Norsk renteportefølje	3,3	2,4	2,7	2,6	2,5
Nordisk renteportefølje	8,2	5,6	5,8	7,7	

Relativ volatilitet per 30.06.13 målt som standardavvik i prosent

	Forventet	Historisk			
		52 uker	36 mnd	60 mnd	120 mnd
Statens pensjonsfond Norge	0,6	0,4	0,5	1,4	1,4
Norsk aksjeportefølje	1,1	0,7	1,0	2,6	3,2
Nordisk aksjeportefølje	1,1	0,7	0,8	1,8	1,4
Norsk renteportefølje	0,6	0,5	0,7	1,0	1,0
Nordisk renteportefølje	0,4	0,3	0,3	0,7	

Modellene som er benyttet i beregningen av volatilitetstallene, er forklart i SPN note 14 i Folketrygdfondets årsrapport for 2012.

Renterisiko

Verdien av Statens pensjonsfond Norge er følsom for endringer i rentenivået. I forvaltningen fokuseres det på avvik mellom porteføljen og referanseindeksen for ulike løpetider med rentebinding. En større del av den norske renteporteføljen er investert i lån med flytende rente. Som følge av at renteindeksen inneholder lån med fast langsiktig rente, er det inngått renteswapper for å styre renterisikoen i retning av renteindeksens renterisiko.

Valutakursrisiko

Valutakursrisiko er risiko knyttet til at verdien av finansielle instrumenter vil endres som følge av endringer i valutakurs. Statens pensjonsfond Norge er investert i verdipapirer som er utstedt i og omsettes i annen valuta enn norske kroner. Folketrygdfondet bruker valutaswapper og valutaterminavtaler for å styre valutarisikoen slik at Statens pensjonsfond Norge har tilnærmet lik valutaeksponering som referanseindeksen.

Aksjerisiko

Aksjerisiko er risiko for verdiendring som følge av investeringer i aksjer.

I tabellen er konsentrasjonen i aksjerisiko vist for bransjer:

FORTS. NOTE 7 FINANSIELL RISIKO**Aksjer fordelt på bransjer per 30.06.2013**

Beløp i millioner kroner	Norsk rente- portefølje	Norsk aksje- portefølje	Nordisk aksje- portefølje	Totalt
Energi		29 103	125	29 228
Finans		13 041	3 477	16 517
Forbruksvarer		4 412	1 344	5 756
Forsyninger		46	211	256
Helsevern		883	2 001	2 884
Industri	3	4 485	3 478	7 963
Informasjonsteknologi	4	562	1 179	1 741
Konsumentvarer		7 274	700	7 974
Materialer		6 532	461	6 993
Tele		9 435	449	9 884
Totalt	7	75 773	13 423	89 203

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risiko knyttet til at utstedere av obligasjoner ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. For Statens pensjonsfond Norge oppstår kreditrisiko delvis som følge av Finansdepartementets valg av referanseindeks og delvis som følge av Folketrygdfondets aktive forvaltning. Tabellen viser obligasjonsporteføljenes fordeling på kredittvurderingskategorier.

Obligasjonslån fordelt etter rating per 30.06.2013*

Beløp i millioner kroner	Norsk rente- portefølje	Nordisk rente- portefølje	Totalt
AAA/Aaa - stat	10 476	3 279	13 755
AAA/Aaa - privat	8 620	3 857	12 477
AA/Aa	3 404	701	4 105
A	13 962	901	14 863
BBB/Baa	11 059	767	11 826
BB/Ba	5 002	5	5 007
B	726	0	726
Lavere	324	0	324
Ingen vurdering	0	0	0
Sum	53 574	9 510	63 084

* Det er hhv. 54,6 prosent av obligasjonene i den norske renteporteføljen som har rating fra et av de internasjonale ratingbyråene (S&P, Moody's, Fitch) og 94,3 prosent av obligasjonene i den nordiske obligasjonsporteføljen. I tilfeller hvor lånet har rating fra alle tre eksterne byråer er midterste rating benyttet, og i tilfeller med rating fra to byråer er laveste rating benyttet. I tilfeller hvor lånet ikke har rating, benyttes utsteders rating. I tilfeller hvor hverken lånet eller låntager har ekstern rating, er intern rating benyttet slik denne fremkommer i Folketrygdfondets interne regelverk.

FORTS. NOTE 7 FINANSIELL RISIKO

Karakterskalaene går fra AAA (Aaa) til D, hvor AAA er best og D er konkurs. Karakter på BBB- eller bedre anses å være «investment grade». I den norske renteporteføljen er det obligasjonslån utstedt av i alt 47 låntagere som ikke har «investment grade». Det tilsvarende antallet i den nordiske renteporteføljen er 1 låntager.

Det er i alt 7 utstedere i den norske renteporteføljen med en lavere kredittvurdering enn B.

Obligasjonslån fordelt etter sektor per 30.06.2013*

Beløp i millioner kroner	Norsk	Nordisk	Sum
	obligasjons- portefølje	obligasjons- portefølje	
Stat	10 476	3 279	13 755
Statsrelatert	3 766	104	3 870
Kommune	377	39	416
Finans, obligasjoner med fortrinnsrett	13 736	3 502	17 238
Finans, ordinære	11 472	1 540	13 012
Finans, ansvarlige lån	2 179	318	2 497
Industri, ordinære lån	8 535	638	9 173
Kraft, ordinære lån	3 033	89	3 122
Sum obligasjoner og sertifikater	53 574	9 510	63 084

Motpartsrisiko og motregning

Motpartsrisiko er en form for kredittrisiko som er knyttet til at motparter for derivater, utlån av verdipapirer, bankinnskudd m.v. ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser overfor Folketrygdfondet.

I tabellen under er motpartseksposeringen for eiendeler vist, sammen med en oversikt over motregning over balansen iht. IFRS og motregning som er avtalt, men som ikke er tatt med i balansen.

Motpartseksposering og motregning per 30.06.2013

Beløp i millioner kroner	Brutto verdi	Beløp som motregnes i balansen	Beløp som ikke kan nettes i balansen, men som omfattes av rammeavtale for netting				Beløp etter mulige nettoppgjør
			Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Kontant- sikkerhet	Verdipapir sikkerhet	
Eiendeler							
Bankinnskudd	5 810		5 810				5 810
Aksjeutlån	8 517		8 517		5 711	2 806	0
Finansielle derivater	1 791		1 791	685	913		193
Fordringer	15		15				15
Uoppgjorte handler	340		340				340
Sum eiendeler	16 473	0	16 473	685	6 624	2 806	6 358
Gjeld							
Finansielle derivater	746		746	685			61
Gjenkjøpsavtaler	567		567		567		567
Sum gjeld	1 313	0	1 313	685	567	0	628

FORTS. NOTE 7 FINANSIELL RISIKO

Kolonnen for bruttoverdi viser eksponeringen per 30.06.2013. Balanseført verdi samsvarer med bruttoverdi fratrukket verdien av forretninger hvor det er etablert nettingordninger og Folketrygdfondet har til hensikt å avslutte disse forretningene samtidig.

Rettslig bindende rammeavtaler om netting

Folketrygdfondet har etablert rammeavtaler for finansielle derivater (ISDA) som innebærer at verdien av samtlige avtaler med aktuell motpart inngått under samme rammeavtale skal nettes ved konkurs eller andre gitte forhold hos en av partene. Effekten av slik netting fremkommer i kolonnen for finansielle instrumenter. Folketrygdfondet har i tillegg inngått avtale om sikkerhetsstillelse (CSA) som tillegg til disse rammeavtalene (ISDA). I sum innebærer disse avtalene at det er mellomværende mellom motpart og Folketrygdfondet som blir gjenstand for krav ved konkurs. I tabellen er derfor nettobeløpet for stilt sikkerhet oppgitt, slik at overskytende sikkerhet ikke er tatt med. I note 6 er det totale sikkerhetsbeløpet oppgitt.

For aksjeutlån er det inngått rammeavtaler (GMSLA) som innebærer at motparten stiller sikkerhet overfor Folketrygdfondet for de aksjeutlån som er inngått. I tabellen er stilt sikkerhet som kan nettes mot verdien av aksjeutlån ved en konkurs eller andre gitte forhold vist, og overskytende stilt sikkerhet er ikke vist. I note 6 er det totale sikkerhetsbeløpet for aksjeutlån vist. Til høyre i tabellen er beløp etter mulige nettooppgjør vist.

Motpartsramme

Nettooppgjør slik det fremkommer i tabellen med et tillegg for fremtidig utvikling og eventuelle fratrukk for overskytende mottatt sikkerhet er lagt til grunn ved rammeutnyttelse i forhold til fastsatte motpartsrammer.

NOTE 8 FORVALTNINGSKOSTNADER

De utgifter Folketrygdfondet har ved forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge skal dekkes av Statens pensjonsfond Norge i samsvar med kapittel 5 av Mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge fastsatt av Finansdepartementet 21. desember 2010 med hjemmel i lov av 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond § 2 tredje ledd og § 7.

Forvaltningskostnader i Folketrygdfondet beløp seg til 69 millioner kroner ved utgangen av 2. kvartal.

<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>2.kv. 2013</i>	<i>Akkumulert per 30.06.2013</i>
Personalkostnader	16	35
Systemkostnader	9	15
Depotkostnader	1	3
Konsulentbistand	2	4
Andre driftskostnader	7	12
Sum totale forvaltningskostnader i Folketrygdfondet	35	69
Herav dekket av Statens pensjonsfond Norge	33	64

NOTE 9 TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Det har per andre kvartal 2013 blitt gjennomført i alt 4 transaksjoner mellom Statens pensjonsfond Norge og Statens obligasjonsfond. Alle transaksjonene relaterer seg til salg fra Statens obligasjonsfond til Statens pensjonsfond Norge og summerer seg til 495 millioner kroner. På samme tidspunkt som handlene mellom de to fondene, har Statens obligasjonsfond også solgt deler av sin beholdning i markedet. De interne handlene er gjennomført til samme pris som det Statens obligasjonsfond oppnådde ved salg i markedet.

REVISORS UTTALELSE

Til Finansdepartementet

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P. O. Box 20, NO-0051 Oslo
Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf.: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap

Innledning

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av regnskapsrapporteringen for investeringsporteføljen til Statens pensjonsfond Norge. Regnskapsrapporteringen består av balanse pr. 30. juni 2013 og tilhørende oppstilling over totalresultatet og oppstilling over endringer i Statens kapitalinnskudd og kontantstrømpoppstilling for seksmånedersperioden 1. januar 2013 til 30. juni 2013. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen og fremstillingen av delårsregnskapet i samsvar med forskrift om årsregnskap m.m. for Folketrygdfondet, som krever at delårsregnskapet skal utarbeides i samsvar med International Financial Reporting Standards for delårsregnskaper som fastsatt av EU (IAS 34). Vår oppgave er å avgis en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Omfanget av den forenklete revisorkontrollen

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med internasjonal standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med International Standards on Auditing, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet for at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Konklusjon

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet i det alt vesentlige ikke er utarbeidet i samsvar med forskrift om årsregnskap m.m. for Folketrygdfondet, som krever at delårsregnskapet skal utarbeides i samsvar med International Financial Reporting Standards for delårsregnskaper som fastsatt av EU (IAS 34).

Oslo, 19. august 2013
ERNST & YOUNG AS

Eirik Tandrevold
statsautorisert revisor

LOVVERK OG HISTORIKK

...understøtte statlig sparing for finansiering av folketrygdens pensjonsutgifter og underbygge langsiktige hensyn ved anvendelse av statens petroleumsinntekter...

FRA STATENS PENSJONSFONDS FORMÅL

LOVVERKET SOM REGULERER FOLKETRYGDFONDET

- Folketrygdfondets virksomhet er regulert gjennom lov om Folketrygdfondet av 29.6.2007
- Folketrygdfondet skal forvalte Statens pensjonsfond Norge på vegne av Finansdepartementet, en oppgave som er forankret i lov om Statens pensjonsfond av 21.12.2005
- Rammene for forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge er gitt gjennom mandat av 21.12.2010
- Folketrygdfondet er i tillegg gitt i oppdrag å forvalte Statens obligasjonsfond på vegne av Finansdepartementet, jf lov om Statens obligasjonsfond av 6.3.2009
- Rammene for forvaltningen av Statens obligasjonsfond er gitt gjennom mandat av 21.12.2010

